

У квітні 2019 року споживча інфляція в річному вимірі становила 8.8% (8.6% – у березні). У місячному вимірі ціни зросли на 1.0%. Фактичний показник інфляції дещо перевищив траєкторію прогнозу, опубліковану в ["Інфляційному звіті" \(квітень 2019 року\)](#). Це було зумовлено дією тимчасових факторів, зокрема перебоями поставок нафтопродуктів з Білорусі і анонсованими РФ обмеженнями на експорт енергетичних товарів в Україну, а також виникнення ажіотажного попиту на окремі сирі продукти харчування на тлі їх обмеженої пропозиції. Натомість базова інфляція надалі знижувалася, у тому числі під впливом жорсткої монетарної політики НБУ. Промислова інфляція в річному вимірі сягнула найнижчого значення за останні п'ять років завдяки зниженню цін на газ та електроенергію.

Базова інфляція

Базова інфляція у квітні сповільнилася до 7.4% р/р з 7.6% р/р у березні. У місячному вимірі базовий ІСЦ зріс на 0.4%.

Уповільнилося подорожчання продуктів харчування з високим ступенем обробки (до 8.4% р/р). Завдяки розширенню пропозиції та збереженню падіння світових цін у квітні тривало зниження темпів зростання цін на м'ясні продукти (до 7.9% р/р). Вартість соняшникової олії майже зрівнялася з минулорічною завдяки рекордному врожаю соняшнику та зниженню цін на олійні у світі. Під впливом послаблення тиску з боку виробничих витрат та очікувань гарного врожаю пшениці цього року також уповільнилося зростання вартості хлібу (до 19.3% р/р). Водночас через підвищення світових цін та зниження поголів'я корів дещо прискорилося подорожчання молочної продукції (до 8.9% р/р).

Підвищення цін на послуги також дещо уповільнилося (до 14.0% р/р). Упродовж квітня зменшилися темпи зростання цін на фінансово-правові та ритуальні послуги, а також мобільний зв'язок і відпочинок у санаторно-курортних установах. Водночас темпи зростання цін на більшість інших послуг практично не змінилися.

Темпи зростання цін на непродовольчі товари залишилися на рівні попереднього місяця (2.7% р/р). Зокрема темпи зростання цін на одяг та взуття залишилися низькими (1.8% р/р). Уповільнилося зростання цін на товари домашнього вжитку та фармацевтичну продукцію (до 3.9% р/р та 5.8% р/р відповідно), а аудіовізуальна та комп'ютерна техніка була дешевшою, ніж рік тому (на 5.7% р/р).

Зміна цін на сирі продукти харчування

Зростання цін на сирі продукти харчування прискорилося (до 5.1% р/р). Зокрема, після зниження у березні знов підвищилися темпи зростання вартості овочів борщового набору (до 86.9% р/р), передусім за рахунок цін на

цибулю та білокачанну капусту. Це зумовлено виникненням ажіотажного попиту на тлі недостатньої пропозиції цих продуктів в Україні та країнах-імпортерах унаслідок як слабкого врожаю минулого року, так і порівняно несприятливих погодних умов у квітні поточного року. Крім того, вищими темпами зростали ціни на молоко (10.5% р/р). Дещо стримувало інфляцію сирих продуктів здешевлення фруктів (на 22.5% р/р). Також тривало падіння цін на яйця (на 25.3% р/р) з огляду на значний приріст продукції в птахівництві.

Зміна адміністративно регульованих цін

Темпи зростання адміністративно регульованих цін очікувано знизилися (до 18.2% р/р). Незначене прискорення підвищення цін на алкогольні напої (до 10.0% р/р) та проїзд у залізничному транспорті (до 29.1% р/р) було нівельоване уповільненням подорожчання тютюнових виробів (до 23.2% р/р), послуг міського транспорту (до 41.1% р/р) та тарифів на холодне водопостачання та каналізацію (до 21.5% р/р та 24.2% р/р відповідно).

Зміна цін на паливо

Ціни на паливо залишилися нижчими, ніж у минулому році (на 0.2% р/р). Водночас падіння суттєво сповільнилося як під впливом зростання світових цін на нафту, так через виникнення вже згадуваних складнощів з імпортом енергоресурсів з Білорусі та Росії.

Промислова інфляція

У квітні 2019 року тривало сповільнення зростання ІЦВ (до 7.3% р/р порівняно з 8.9% р/р у березні). У результаті, промислова інфляція сягнула найнижчого значення за останні п'ять років. У місячному вимірі ціни виробників знизилися на 1.6%.

Найбільший внесок у сповільнення зростання промислової інфляції в річному вимірі належить стрімкому зниженню темпів зростання цін у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (до

12.7% р/р). Так у квітні тривало зниження зовнішніх цін на природний газ, що дало змогу НАК "Нафтогаз" надалі зменшувати тарифи на постачання газу промисловим підприємствам. Цей фактор також сприяв падінню цін на електроенергію теплових електростанцій. Крім того, ціни в Об'єднаному ринку електроенергії знизилися за рахунок збільшення частки дешевшої атомної енергії у структурі виробництва. У квітні також поглибилося падіння цін на електроенергію з відновлювальних джерел як через зміцнення курсу гривні до євро (тариф встановлюється раз на квартал з прив'язкою до євро), так і на тлі стрімкого збільшення потужностей нових установок, коефіцієнт "зеленого" тарифу для яких є нижчим, ніж для тих, що уведені в експлуатацію до 2017 року.

Динаміка цін в інших галузях промисловості переважно відображала відповідні тенденції на зовнішніх ринках. Так завдяки падінню цін на газ на зовнішніх ринках знизилися темпи зростання цін у добуванні сирової нафти та природного газу (до 18.7% р/р). Це разом з відносною стабільністю світових цін на добрива сприяло незначному

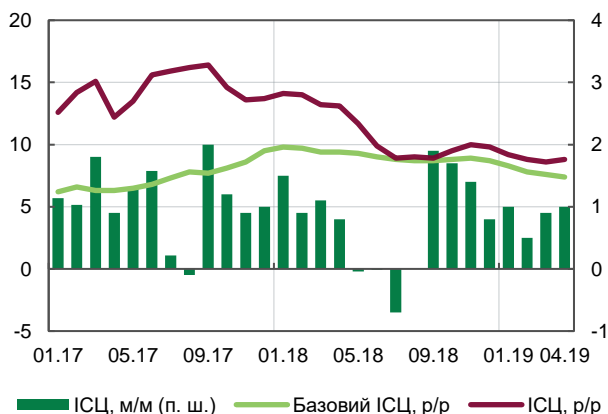
сповільненню зростання цін у хімічній промисловості (до 3.2% р/р).

Подальше зниження цін на продукцію металургії у річному вимірі (на 5.8%) наслідувало відповідну динаміку світових цін на сталь. Натомість нижча пропозиція на світових ринках на тлі збільшення попиту вітчизняних підприємств підтримувала прискорення зростання цін у добуванні металевих руд (до 11.6% р/р).

Дещо вищими темпами зростали цін у виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (4.7% р/р). Так у квітні повернулися до зростання ціни у виробництві м'ясних продуктів (на 3.2% р/р) унаслідок тимчасового сплеску попиту на сировину наприкінці місяця перед тривалішими, ніж зазвичай, великодніми вихідними. Також прискорилося зростання цін у виробництві напоїв (до 14.5% р/р). Натомість дещо знизилися темпи зростання цін у виробництві молочних продуктів (до 10.5% р/р), а також у виробництві хлібопродуктів (до 14.1% р/р).

У квітні 2019 року споживча інфляція дещо прискорилася під впливом тимчасових чинників. Водночас базова інфляція знизилася, у тому числі завдяки жорсткій монетарній політиці НБУ

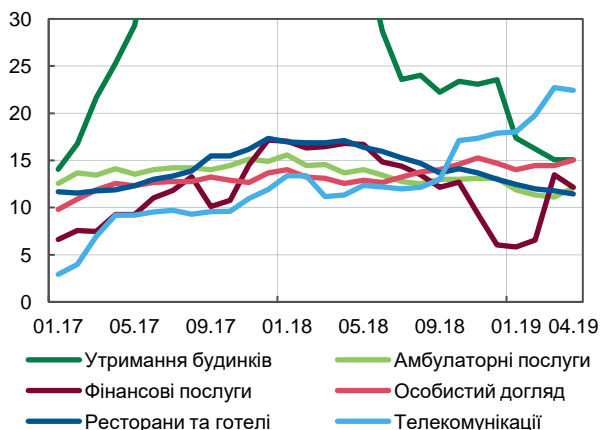
Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

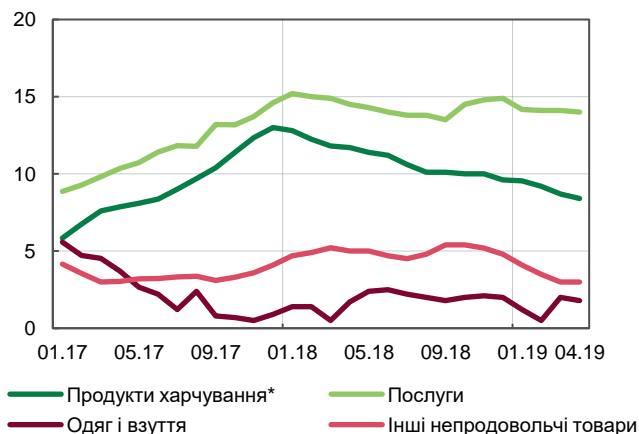
Темпи зростання вартості послуг трохи знизилися, хоча і залишилися високими під тиском виробничих витрат

Графік 3. Окремі послуги, що входять до базового ІЦЦ, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

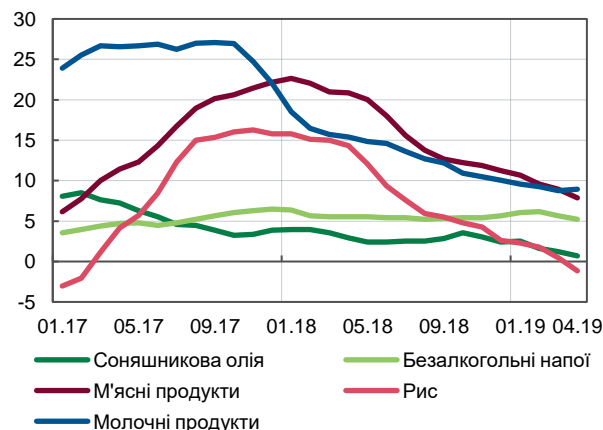
Графік 2. Основні компоненти базового ІЦЦ, % р/р

*З високим ступенем оброблення.
Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Уповільнилися зростання цін на оброблені продукти харчування завдяки розширенню пропозиції сировини та відповідній динаміці світових цін

Графік 4. Ціни на продукти харчування з високим ступенем оброблення, % р/р

Джерело: ДССУ.

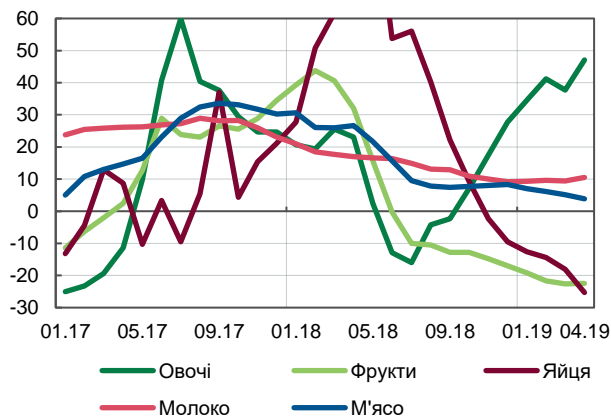
Небазова інфляція у квітні прискорилося на тлі дії тимчасових чинників, пов'язаних з перебоями імпорту нафтопродуктів та ажіотажним попитом на тлі обмеженої пропозиції окремих овочів

Графік 5. Основні компоненти небазового ІЦЦ, % р/р

Джерело: ДССУ.

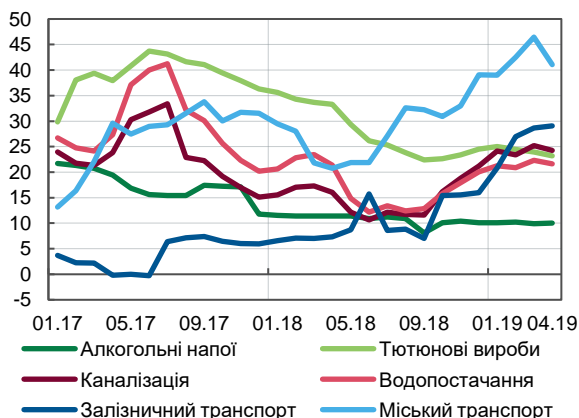
Графік 6. Ціни на окремі сири продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

Темпи зростання адміністративно регульованих цін знизилися завдяки уповільненню зростання цін на тютюнові вироби та послуги міського транспорту, водопостачання і каналізації

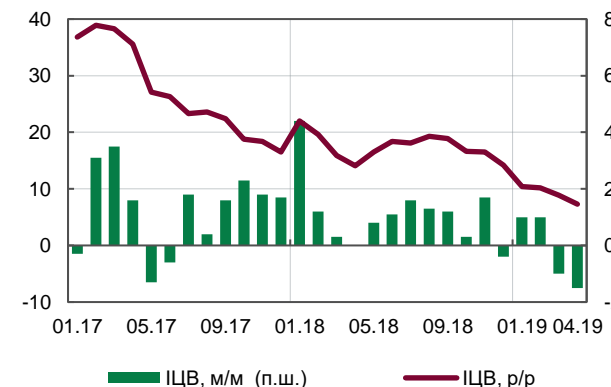
Графік 7. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

У квітні тривало зниження промислової інфляції, передусім завдяки нижчим цінам у постачанні енергії, зокрема на природний газ та електроенергію

Графік 8. Індекс цін виробників, %

Джерело: ДССУ.

Темпи зростання цін в основних видах переробної промисловості залишилися помірними під впливом відповідних тенденцій на світових ринках

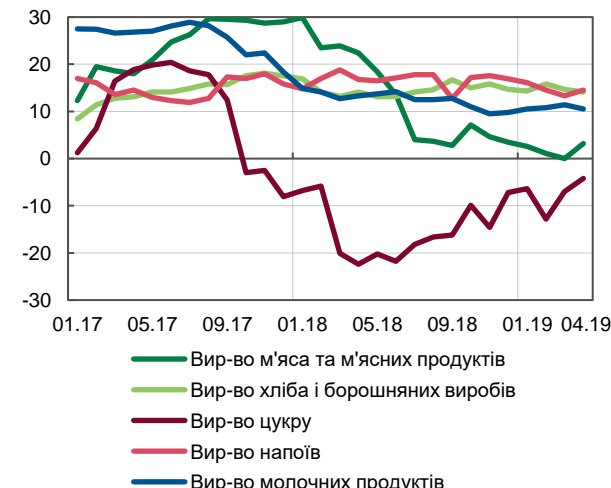
Графік 9. Ціни в окремих галузях промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Натомість у харчовій промисловості зростання цін прискорилося передусім у виробництві м'ясопродуктів та напоїв

Графік 10. Ціни в підгалузях харчової промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Таблиця 1. Зміна цінних індексів ІСЦ

	Частка ІСЦ для 2019 року, %			% р/р			Квітень 2019 року, % м/м
	2017 рік	2018 рік	2019 рік				
			лютий	березень	квітень		
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	13.7	9.8	8.8	8.6	8.8	1.0
Базова інфляція	59.3	9.5	8.7	7.8	7.6	7.4	0.4
Небазова інфляція*	40.7	19.4	10.7	10.2	10.0	10.8	1.8
сирі продукти	20.0	23.5	3.3	4.6	3.6	5.1	2.6
адміністративно регульовані тарифи та ціни	16.8	16.1	18.0	18.7	18.7	18.2	0.8
паливо	3.9	20.0	9.1	-5.9	-3.5	-0.2	2.7
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	45.4	17.7	7.8	7.8	7.0	7.4	1.4
Алкогольні напої, тютюнові вироби	8.3	20.7	17.9	17.8	17.3	17.0	1.2
Одяг і взуття	5.3	0.9	2.0	0.5	2.0	1.8	1.9
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	4.9	10.6	10.6	13.2	13.2	13.2	0.2
утримання будинків та прибудинкових територій	0.2	47.5	23.7	16.3	15.2	15.2	0.4
водопостачання	0.1	20.2	19.9	20.8	22.2	21.5	0.7
гаряча вода	0.2	0.9	3.2	14.0	15.1	15.2	0.1
природний газ	1.2	1.2	22.9	22.9	22.9	22.9	0.0
центральне опалення	0.8	3.8	5.2	18.4	19.2	19.5	0.3
електроенергія	0.9	28.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Транспорт	11.4	16.7	12.9	6.0	7.3	8.1	1.0
Зв'язок	3.1	9.1	15.1	15.7	17.5	17.3	1.1
Освіта	1.3	14.9	13.4	13.4	13.3	13.3	0.0

Таблиця 2. Окремі компоненти ІЦВ

	Частка ІЦВ для 2019 року, %**			% р/р			Квітень 2019 року, % м/м
	2017 рік	2018 рік	2019 рік				
			лютий	березень	квітень		
Індекс цін виробників	100.0	16.5	14.2	10.2	8.9	7.3	-1.5
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	15.2	30.4	14.3	6.8	14.4	14.3	-1.4
Добування кам'яного вугілля	2.9	47.8	5.4	11.3	11.1	12.3	-0.1
Добування сирої нафти і природного газу	5.3	16.1	24.9	20.7	19.7	18.7	-1.6
Добування металевих руд	5.8	29.3	8.2	-7.6	10.0	11.6	-2.3
Переробна промисловість	65.3	18.5	7.4	4.6	2.8	2.6	0.5
Вир-во харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	20.2	12.5	7.0	5.0	4.4	4.7	0.6
Вир-во коксу та продуктів нафтоперероблення	3.9	43.0	-3.1	0.0	7.3	7.4	1.4
Вир-во хімічних речовин і хімічної продукції	2.7	21.9	7.7	3.4	3.4	3.2	-0.5
Вир-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	1.4	11.0	16.7	15.8	15.2	15.1	0.6
Вир-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.2	12.5	12.6	10.6	9.5	9.9	1.5
Металургійне вир-во, вир-во готових металевих виробів, крім виробництва машин та устаткування	18.5	26.9	5.6	-5.5	-5.0	-5.8	0.2
Вир-во автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	2.9	17.9	17.3	11.5	9.2	8.5	0.1
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	18.5	4.0	29.8	29.3	19.0	12.7	-5.7

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ за рахунок застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на основі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2018 рік.

Список скорочень:

ІСЦ	індекс споживчих цін	р/р	у річному вимірі, порівняно з відповідним місяцем/періодом попереднього року
ІЦВ	індекс цін виробників		
ДССУ	Державна служба статистики		
ЖКГ	житлово-комунальне господарство	м/м	порівняно з попереднім місяцем, у місячному вимірі
е/е	електроенергія	п. ш.	права шкала